

Ipari területek rehabilitációja – Funkcióváltás

Az ipari örökség kezelésének építészeti lehetőségei Borsodban

Ipari város

Borzsák Veronika

BME Építőművészeti Doktori Iskola - Egyéni kutatási vázlat

2012.10.20.

Konzulens:

Fejérdy Péter DLA (egyéni)

Vasáros Zsolt DLA (csoport)

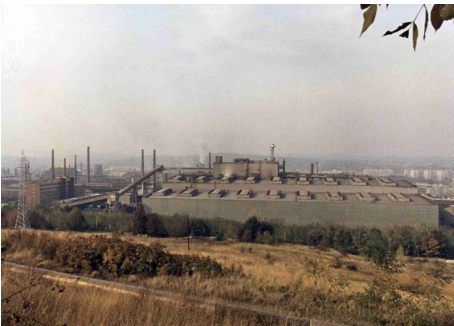

1. Ipari területek rehabilitációja - Funkcióváltás

Az ipari örökség kezelésének építészeti lehetőségei Borsodban

Témafelosztás

1. Ipari Táj (Antal Gabriella)
2. Ipari Város (Borzsák Veronika)
3. Ipari Épület (Varga Piroska)

2. IPARI VÁROS – Borzsák Veronika

Borsodban a városi ipari területek sorsa az ipari tevékenység bezárása után – Funkcióváltás, a közterek fejlődésének lehetőségei

2.1. Mintavétel – három példa részletesebb tanulmányozása (2012 ősz)

Miskolc (nagyváros)

_Nagyjából működőképes üzemek és technológia. Jelenleg is folyik vasfeldolgozás – amely létjogosultsága a város közepén hosszútávon megkérdőjelezhető.

_Fennmaradt és használaton kívül van: hűtőtorony csoport és csarnokok.

_Nagyon intenzív helyi civil élet: a gyár területén már most is működnek önkormányzati tulajdonban lévő épületben, civil szervezésben szabadidős tevékenységek.

Ózd (közepes lépték)

_Gyárból megmaradt kb. 20 %, nagy kiterjedésű átjárhatatlan ipari terület található a város közepén. Ennek a problémának az orvoslása a helyi önkormányzatot is foglalkoztatja.

_Fennmaradt: néhány ipari műemlék épület, markáns irodaépületek, hűtőtorony, csarnokrészlet.

_Folyamatosan pusztul.

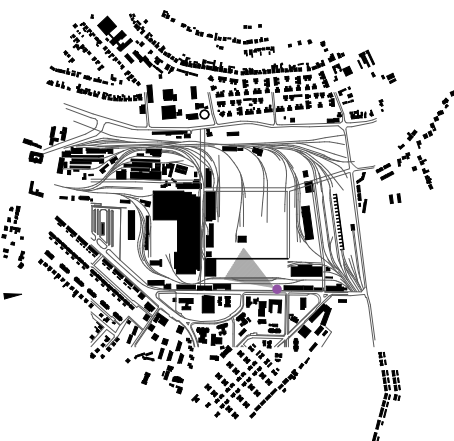
Rudabánya (kisváros)

_Szinte semmi nem maradt az üzemből, főleg a város szerkezet utal rá.

_Fennmaradt: város közepén üres vasúti terület, néhány fennmaradt szociális épület kultúrház.

Dolgozat: a Borsodban tapasztalható problémák megfogalmazása lépték szerint bontva és a társadalmi aktivitás szerint felfejtve (civil kezdeményezések és városvezetői törekvések) Mennyire mutatkozik meg az igény az ipari területek felhasználására? Milyen előképek és víziók vannak ezzel kapcsolatban?

Az első félév: projektorientált kutatás, amely a Miskolcra szervezendő kiállítást, konferenciát és egy nyári alkotó-építő tábort készít elő.

2.2. Köztér – A városi ipari területek újrahasznosítása (2013 tavaszt)

Problémakörök kifejtése:

_A városi ipari területek újrahasznosítása – funkciókeresés nehézségei – nemzetközi példák elemzése (nyugat európai és kelet európai példák – a példák kiválasztásánál szempont a rehabilitációt megelőző aktív társadalmi szerepvállalás).

_Város a városban – ellentétes folyamatok

Az ipari terület más rendszer szerint szerveződik mint az azt körülvevő város, fallal elzárt egység (saját gyári- és szociális infrastruktúra, kórház, óvoda, bolt... stb). Ma ezzel ellentétesek a törekvések, cél: megnyitás, átjárhatóság (funkció?). Megfogalmazott kérdések: ez az ellentmondás feloldható-e építészetileg?

_Volt ipari területek városi térré alakítása, városi rekreáció, tájépítészet szerepe.

Releváns-e Borsodban? Mit jelent? Köztér szerepe - szociális megközelítés.

_Apró léptékű városi beavatkozások – ipari mementók (gyűjtés, elemzés).

Térképzést segítő, jó példák gyűjtése.

Irodalomjegyzék

1. A Célváros, Egyszer volt, hol nem volt... Acélváros?
szerk. Darázs Richárd
2. Growth, decline, recovery – Heavy industrial regions in transition, szerk. Dr. Németh Györgyi
3. Új város épül, Miskolc 1945-1975 – Miskolci Galéria kiállításának katalógusa, Hajdú Ildikó 2010
4. Miskolc másképp) Bócsi Krisztián – Mathilde Mestrallet
5. Az Ipari Örökség Egyesületének szakmai anyagai on-line:
<http://www.ipari.bzlogi.hu/docs.php?cat=Szakmai%20dokumentumok>, valamint Cd-rom-on: A bányászat és kohászat emlékei, Modern várost teremtő korszerű nagyipar
6. Glocal city, Benkő Melinda – Fonyódi Mariann
7. Under the Open Sky – Emscher Landscape Park
8. Parks – Edition Topos
9. Mosaics West 8 - Fanny Smelik, Chidi Onwuka
10. In Touch – Landscape Architecture in Europe, Lisa Diedrich, Mark Hendriks, Michael van Gessel, Claudia Moll, Thierry Kandjee
11. Shrinking cities Vol 2. – Philippe Oswalt
12. Felmérés Ózd és környéke termelés-, technikatörténeti-, és ipartörténeti öröksége védelmének és hasznosításának jelenlegi állapotáról, a lehetséges fejlesztések tartalmáról, céljáról. 2005. Dobosy László
13. Megvalósíthatósági elő-tanulmány Borsod-Abaúj-Zemplén Megye gazdag ipari örökségének idegenforgalmi hasznosítására, az „Európai kulturális utak” programjába történő bekapcsolására, Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány Logisztikai és Gyártástechnikai Intézet
14. urbanRESET – How to Activate Immanent Potentials of Urban Spaces, Angelus Eisinger, Nina Brodowski, Jorg Seifert
15. Comeback Cities: Transformation Strategies for Former Industrial Cities - Hans Mommaas, Nienke van Boom